

Rookbeleid

Roken is slecht voor de gezondheid!

Een open deur voor iedereen. Er is al veel onderzoek naar roken en de gevolgen van roken gedaan en de resultaten liegen er niet om. Niet alleen heeft dit betrekking op de rokers zelf, maar zeer zeker ook de omgeving die ongewild passief meerookt. Het kan dan dan ook niet anders dat Zorgfederatie Oldenzaal zich heel terughoudend opstelt om roken mogelijk te maken voor bewoners, medewerkers, vrijwilligers en bezoekers. Een volledig rookverbod op het eigen terrein is nu nog een stap te ver, maar zal in de nabije toekomst een logische (vervolg)stap zijn.

In dit document is nader beschreven hoe Zorgfederatie Oldenzaal regels en richtlijnen heeft opgesteld om een veilige en gezonde leef- en werkplek te realiseren. Dit document is opgesteld met behulp van de input van de Cliëntenraad en de Ondernemingsraad.

Kader

Het rookbeleid staat niet op zich maar is gebaseerd op een aantal pijlers: veiligheid, wetgeving en gezondheid. Deze worden hieronder verder beschreven:

Veiligheid

Een veilige woon-, leef- en werkplek is een belangrijke voorwaarde om kwetsbare ouderen te kunnen huisvesten en verzorgen. Het risico op brandgevaar moet tot het uiterste worden beperkt. De beperkte zelfredzaamheid en mobiliteit van bewoners, de soms grote afstand tot (nood)uitgangen, wanneer een locatie ontruimd moet worden, maakt de noodzaak om brand te voorkomen een topprioriteit in onze verpleeghuislocaties. Soortgelijke situaties doen zich ook voor in de aanleuncomplexen en ook bij cliënten die thuiszorg van Zorgfederatie Oldenzaal ontvangen. Roken verhoogd onnodig het risico op brand met alle gevolgen van dien.¹

Arbowetgeving

Als werkgever heeft Zorgfederatie Oldenzaal de plicht om voor haar medewerkers een gezonde werkplek te realiseren, dit is vastgelegd in de Arbowetgeving. Het recht op een rookvrije werkplek is opgenomen in de Tabaks- en Rookwarenwet artikel 10 lid 1 b & c.

Het betreft niet alleen de persoonlijke gezondheid van de medewerkers die zelf roken, maar zeker ook de medewerkers, cliënten, vrijwilligers e.d. die **'meeroken'**². Zij worden onbewust

1

<https://www.ifv.nl/nieuws/Paginas/Roken-en-apparatuur-belangrijkste-oorzaken-fatale-woningbranden-2018.aspx>

2

<https://www.volksgezondheidszorg.info/onderwerp/roken/cijfers-context/gevolgen#!node-gezondheidsgevolgen-van-passief-roken>

geconfronteerd met een ongezonde werkplek, met het risico op kwalen, (langdurig gezondheids)letsel en uitval. De werkgever heeft de plicht om deze risico's tot het uiterste te beperken.

Als organisatie in de gezondheidszorg hebben we een voorbeeldfunctie. Gezondheid staat bij ons op 1, wij leveren zorg in directe of indirecte zin. We geven zo ongemerkt een signaal af dat we er alles aan doen om de gezondheid op peil te houden en de risico's op gezondheidsschade zoveel mogelijk te beperken.

Persoonlijke gezondheid

Gezondheid is een groot goed, we doen er alles aan om gezond oud te worden. We proberen het risico op gezondheidsschade te minimaliseren. Onnodig mensen blootstellen aan een ongezond leefklimaat moet voorkomen worden. Bij roken is het risico op gezondheidsschade groot. Uit onderzoek blijkt ook dat roken een negatief effect heeft op de arbeidsproductiviteit en verzuim (actief en passief roken), maar ook dat de schadelijke effecten van roken verdwijnen na stoppen met roken³.

Zorgfederatie Oldenzaal wil als betrokken werkgever graag een handreiking doen aan medewerkers om hen te helpen stoppen met roken, omdat we erkennen dat het een sterk verslavende werking heeft. Niet (langer) in de vorm van een geldelijke beloning, maar (samen met de Arbodienst en aanverwante partijen) in ondersteuning en hulpprogramma's om te kunnen stoppen met roken, voor zover de eigen zorgverzekering hierin niet voorziet. Ook geeft de werkkostenregeling de mogelijkheid om met voordeel een specifiek programma af te nemen. Bestaande afspraken met medewerkers over het stoppen met roken worden gerespecteerd (geldelijke beloning), maar na vaststelling nieuw beleid worden er geen nieuwe afspraken meer gemaakt.

Richtlijnen voor rokers⁴

Voor medewerkers en cliënten zijn hieronder regels opgesteld waar en in welke mate roken nog is toegestaan.

In het algemeen geldt dat er uitsluitend buiten de gebouwen van Zorgfederatie Oldenzaal gerookt mag worden op specifiek aangegeven plaatsen. Deze plekken zijn met belijning op de vloer herkenbaar gemaakt, zodat dit voor iedereen duidelijk zichtbaar is.

3

<https://www.volksgezondheidszorg.info/onderwerp/roken/cijfers-context/gevolgen#node-functio-neren-van-rokers>

⁴ Op alle plekken waar een rookverbod geldt, geldt dit ook voor e-sigaretten of vapers.

Voor medewerkers werkzaam in ruimtes van Zorgfederatie Oldenzaal geldt:

- locatie Scholtenhof: het houten chalet, achter de fietsenstalling, aan de linkerkant (met het gezicht gericht op de hoofdingang);
- locatie Mariahof: bij de achteringang in of in de nabijheid van het tuinhuisje (rokershut);
- Thuiszorgkantoor: binnenplaats aan de achterzijde van het gebouw;
- Voor de andere locaties (o.a. dagbestedingslocaties) geldt dat uitsluitend gebruik wordt gemaakt van de aangewezen rookplekken.

Het is uitsluitend toegestaan om te roken tijdens de officiële pauzes waarbij de mogelijkheid wordt geboden om de werkplek te verlaten. Het is niet geoorloofd om tussendoor pauzes in te lassen om de werkplek te verlaten voor een (korte) rookpauze. **Er wordt niet in bedrijfskleding gerookt.** Hiermee wordt voorkomen dat rooklucht mee naar binnen wordt genomen en collega's en cliënten alsnog in aanraking komen met een ongezonde rooklucht.

Voor cliënten en hun relaties geldt:

- locatie Scholtenhof: het houten chalet, achter de fietsenstalling, aan de linkerkant (met het gezicht gericht op de hoofdingang);
- locatie Mariahof: dit is op dezelfde plek als waar medewerkers roken, bij de achteringang, in of in de nabijheid van het tuinhuisje (rokershut).

Voor cliënten geldt dat bij ondersteuning van het roken nooit een beroep kan worden gedaan op de medewerker. Hierin dient zo nodig de mantelzorger of het persoonlijke netwerk de cliënt te ondersteunen.

Bestaande afspraken met cliënten met betrekking tot het roken blijven van kracht.

Specifiek Thuiszorg

Zorgfederatie Oldenzaal heeft geen zeggenschap over de woonruimte van een cliënt die thuiszorg ontvangt. Dus ook niet of een cliënt wel of niet binnen mag roken. Wel wordt tijdens het kennismakingsgesprek (de intake) de regels omtrent roken in aanwezigheid van een zorgverlener met de aanstaande cliënt afgesproken. Ook worden onderstaande regels met betrekking tot roken in de afspraken opgenomen:

- Een cliënt mag niet roken in aanwezigheid van een medewerker;
- Een cliënt mag minimaal 1 uur vóór het geplande moment van zorgverlening in zijn/haar woning niet roken. Zonodig moet de ruimte voorafgaand aan het moment van zorgverlening geventileerd worden om een gezond binnenklimaat voor de medewerker te realiseren;
- Wanneer een medewerker constateert dat een cliënt zich niet aan bovenstaande regels heeft gehouden, staat hij/zij in zijn/haar recht om op dat moment de zorgverlening te weigeren. Hij/zij maakt een nieuwe afspraak voor het uit te voeren zorgleveringsmoment.

Sanctiebeleid

Er wordt een beroep gedaan op eenieder om deze richtlijnen en regels voor wat betreft het roken na te leven, het gaat tenslotte om de veiligheid en gezondheid van eenieder. We verwachten daarbij dat medewerkers elkaar hierop wijzen en dat ook van elkaar accepteren. Daar waar medewerkers zich herhaaldelijk niet houden aan de opgestelde regels neemt de organisatie passende maatregelen. Overtreding van de regels kan leiden tot een mondelinge aanwijzing, een mondelinge waarschuwing of een schriftelijke waarschuwing. Wanneer dezelfde medewerker herhaaldelijk in overtreding is kan dit eventueel leiden tot schorsing of ontslag of zelfs tot ontslag op staande voet, afhankelijk van de ernst, de frequentie en de mate van overtreding.